

ความคาดหวังของเภสัชกรชุมชนต่อการปฏิบัติงานในร้านยาเดี่ยว

บุรินทร์ ต ศรีวงศ์*, พิชญาภรณ์ พงศ์พุทธานกูร, ศิริภัสสรณ วิเศษวิทย์สกุล, ชัตติยา นำเกียรติสกุล,
เมธินี พันธุ์แย้มมาลี

ภาควิชาเภสัชกรรมชุมชน คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม

* ติดต่อผู้พิมพ์: tsriwong_b@su.ac.th

บทคัดย่อ

เนื่องจากร้านยาแผนปัจจุบันต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดของกฎกระทรวงในการขออนุญาตและการออกใบอนุญาตขายยาแผนปัจจุบัน พ.ศ. 2556 ดังนั้นร้านยาทุกร้านจำเป็นต้องมีเภสัชกรอยู่ปฏิบัติงานตลอดเวลาทำการ ซึ่งการศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อสำรวจความคาดหวังต่อค่าตอบแทนและภาระหน้าที่ของเภสัชกรชุมชนต่อการปฏิบัติงานในร้านยาเดี่ยว ดำเนินการเก็บข้อมูล โดยส่งแบบสอบถามให้กับเภสัชกรชุมชนที่ปฏิบัติงานเต็มเวลาในร้านยาคุณภาพทั้งประเทศระหว่างวันที่ 14 มกราคม ถึง วันที่ 15 มีนาคม พ.ศ. 2560 และเก็บข้อมูลเพิ่มเติมในงานประชุมใหญ่สามัญประจำปี พ.ศ. 2559 สมาคมร้านยา ในวันที่ 19 มีนาคม พ.ศ. 2560 ณ ศูนย์นิทรรศการและการประชุม ไบเทค บางนา กรุงเทพมหานคร ได้แบบสอบถามที่สามารถนำไปวิเคราะห์ได้ รวมทั้งสิ้น 299 ชุด วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ผลการวิจัยพบว่า ในด้านค่าตอบแทน เภสัชกรส่วนใหญ่มีความคาดหวังต่อค่าตอบแทนประกอบวิชาชีพ อยู่ในช่วง 5,001 - 10,000 บาท มีความคาดหวังต่อเงินเดือน อยู่ในช่วง 25,001 - 35,000 บาท มีความคาดหวังต่อค่าล่วงเวลา อยู่ในช่วง 100 - 150 บาท/ชั่วโมง และในด้านภาระหน้าที่ เภสัชกรส่วนใหญ่มีความคาดหวังในด้านการบริหารคลังยา อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.35) มีความคาดหวังในด้านการบริการเภสัชกรรมขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.15) และมีความคาดหวังในด้านการบริการเสริม อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.58) ผลการศึกษานี้จะเป็นแนวทางให้ผู้ประกอบการร้านยาแผนปัจจุบันที่ไม่มีเภสัชกรประจำร้านยาทราบถึงความคาดหวังของเภสัชกร และปรับความเข้าใจระหว่างผู้ประกอบการร้านยาและเภสัชกรต่อการว่าจ้างเภสัชกรประจำการเต็มเวลาต่อไป

คำสำคัญ: ความคาดหวัง, เภสัชกรชุมชน, ร้านยาเดี่ยว

รับต้นฉบับ: 1 มิถุนายน 2561; แก้ไข: 24 ธันวาคม 2561; ตอรับตีพิมพ์: 16 มกราคม 2562

EXPECTATION OF COMMUNITY PHARMACISTS TOWARDS WORKING IN INDEPENDENT DRUGSTORE

Burin T Sriwong*, Pitchayapond Pongputthangkoon, Sirapatsorn Wisetwitsakul,
Khattiya Numkiatsakul, Mathinee Phunyammalee

Department of Community Pharmacy, Faculty of Pharmacy, Silpakorn University, Sanamchandra Palace Campus,
Nakorn Pathom

* Corresponding author: tsriwong_b@su.ac.th

ABSTRACT

Since 2013 the regulation issued by the Ministry of Public Health has required that all drugstores need to have at least one pharmacist on duty throughout their working hours. The objectives of this study were to explore the community pharmacists' expectations on their earnings and responsibilities while working at independent drug stores. The data were collected from questionnaires sent between 14 January and 15 March 2017 to full-time pharmacists working in quality drugstores throughout Thailand. Additional data were further collected from full-time pharmacists who attended the Drugstore Association Annual Meeting at BITEC Bangna, Bangkok on 19 March 2017. A total of 299 questionnaires were used for analysis. Descriptive statistics was employed in the analysis. The findings showed that most pharmacists expected to earn 5,001 - 10,000 baht for their pharmacy license, receive a salary of 25,001 - 35,000 baht per month, and receive 100 to 150 baht per hour for overtime. For their expectations on duties as community pharmacists the results showed that their expectations on "management of drug inventory" were at the highest level (mean = 4.35, which was followed by "basic pharmacy services" and "extra pharmacy services", respectively, at the high levels (mean = 4.15; 3.58). The findings from this study would be used to guide drugstore entrepreneurs in order to understand pharmacists' expectations on earnings and responsibilities should they be hired to work full-time at independent drugstores in the future.

Keywords: expectation, community pharmacist, independent drugstore

Received: 1 June 2018; Revised: 24 December 2018; Accepted: 16 January 2019

บทนำ

ตามข้อกำหนดของกฎกระทรวงว่าด้วยเรื่อง การขออนุญาตและการออกใบอนุญาตขายยาแผนปัจจุบัน พ.ศ. 2556 เป็นกฎหมายที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติยา พ.ศ. 2510 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม เป็นการออกกฎหมายขึ้นแทนที่กฎกระทรวงฉบับที่ 15 (พ.ศ. 2525) ออกตามความในพระราชบัญญัติยา พ.ศ. 2510 และกฎกระทรวงฉบับที่ 21 (พ.ศ. 2528) ออกตามความในพระราชบัญญัติยา พ.ศ. 2510 ซึ่งได้มีการปรับปรุงเนื่องจาก กฎหมายฉบับเดิมที่บังคับใช้มาเป็นเวลานานและปรากฏว่าไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน ทั้งนี้เพื่อเป้าหมายสูงสุดที่จะตอบสนองต่อสิทธิของผู้มารับบริการจากร้านยาที่จะได้รับบริการที่มีคุณภาพและปลอดภัยตามมาตรฐานวิชาชีพ ส่งเสริมให้เกิดความปลอดภัยด้านยานำมาสู่สภาวะที่ดีของผู้มารับบริการที่ร้านยา¹ โดยข้อกำหนดที่แตกต่างจากกฎกระทรวงฉบับเดิมในด้านต่าง ๆ ที่ได้มีการปรับปรุง ได้แก่ การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการเงื่อนไขในการต่อใบอนุญาต หนึ่งในข้อกำหนดดังกล่าว คือ ข้อกำหนดด้านวิธีปฏิบัติทางเภสัชกรรมชุมชนในร้านยาแผนปัจจุบัน ซึ่งกำหนดไว้ว่า การให้บริการทางเภสัชกรรมตามหน้าที่ ที่กฎหมายว่าด้วยยาและกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพเภสัชกรรมต้องปฏิบัติโดยเภสัชกรและการส่งมอบยาอันตราย ยาควบคุมพิเศษ ให้กับผู้มารับบริการเฉพาะราย ต้องกระทำโดยเภสัชกรผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการเท่านั้น พร้อมให้คำแนะนำตามหลักวิชาการและจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ² ทั้งนี้ ร้านยาแผนปัจจุบันที่จะต้องปฏิบัติตามและผ่านการประเมิน หลักวิธีปฏิบัติทางเภสัชกรรมชุมชน (Good Pharmacy Practice: GPP) ได้แก่ ร้านยาแผนปัจจุบัน (ข.ย.1)³ เพื่อให้สามารถต่ออายุใบอนุญาตได้ โดยการบังคับนี้จะส่งผลทันทีกับร้านยาที่ได้รับอนุญาตหลังจากวันที่กฎกระทรวงว่าด้วยเรื่อง การขออนุญาตและการออกใบอนุญาตขายยาแผนปัจจุบัน พ.ศ. 2556 มีผลบังคับใช้ แต่สำหรับร้านยาแผนปัจจุบันที่ได้รับอนุญาตก่อนหน้านี้จะ

มีเวลาผ่อนผันในช่วงไม่เกิน 8 ปี นับแต่วันที่กฎกระทรวงมีผลบังคับใช้ คือตั้งแต่ 25 มิถุนายน 2557 เป็นต้นไป¹

คณะผู้วิจัยจึงมีความตั้งใจที่จะสำรวจความคาดหวังของเภสัชกรชุมชนต่อคำตอบแทนและภาระหน้าที่ของเภสัชกรชุมชนต่อการปฏิบัติงานในร้านยาเดี่ยว โดยผลลัพธ์ที่ได้จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้จะได้ใช้เป็นข้อมูลสำหรับผู้ประกอบการร้านยาแผนปัจจุบันในการปรับทัศนคติให้ตรงกับความคาดหวังของเภสัชกร และทำให้ร้านยาสามารถดำเนินการตามข้อกำหนดของกฎกระทรวงว่าด้วยเรื่อง การขออนุญาตและการออกใบอนุญาตขายยาแผนปัจจุบัน พ.ศ. 2556 ได้ เมื่อทราบความคาดหวังของเภสัชกรชุมชนต่อการปฏิบัติงานในร้านยาเดี่ยว ทำให้ร้านยาเดี่ยวมีความพร้อมต่อ และสามารถว่าจ้างเภสัชกรมาปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลาได้ภายในวันที่ 25 มิถุนายน 2566

วิธีการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) สำรวจความคาดหวังของเภสัชกรชุมชนต่อคำตอบแทนและภาระหน้าที่ในการปฏิบัติงานในร้านยาเดี่ยว โดยงานวิจัยนี้ได้ให้คำนิยามของความคาดหวัง คือ ความปรารถนาและความมุ่งหวังของบุคคลที่มีความเชื่อว่าเมื่อใช้ความพยายามในการปฏิบัติกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งเต็มที่แล้วเมื่อบุคคลประสบความสำเร็จแล้วจะได้รับผลตอบแทนตามที่หวังไว้⁴ ซึ่งแบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษานี้เป็นแบบสอบถามที่พัฒนาขึ้นจากแบบสอบถามของนางสาวณัฐภรณ์ ทรงสิริสุข⁵ ซึ่งประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารคลังยา ด้านบริการเภสัชกรรมพื้นฐาน และด้านบริการเสริม และได้รับการอนุญาตจาก นางสาวณัฐภรณ์ ทรงสิริสุข แล้ว โดยวัตถุประสงค์ของการพัฒนาแบบสอบถามนี้ เพื่อใช้สำรวจความคาดหวังของเภสัชกรชุมชนต่อภาระหน้าที่ในการปฏิบัติงานในร้านยาเดี่ยว มีค่าดัชนี ความสอดคล้อง (Index of Item - Objective Congruence : IOC) เท่ากับ 1 และ Cronbach's Alpha

มีค่าเท่ากับ 0.92 ซึ่งมีทั้งหมด 3 ตอน คณะผู้วิจัยได้มีการพัฒนาเพิ่มเติมในส่วนของความคาดหวังของเภสัชกรชุมชนต่อค่าตอบแทนในการปฏิบัติงานในร้านยาเดี่ยว โดยผ่านการพิจารณาปรับแก้ 2 ครั้งเพื่อให้ได้ความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูลโดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสำรวจ เป็นการสำรวจเพศ อายุ วุฒิการศึกษาการศึกษา เงินเดือนปัจจุบัน (รวมค่าใบประกอบวิชาชีพ) และอายุการทำงานในร้านยาคุณภาพ

ส่วนที่ 2 : ข้อมูลความคาดหวังต่อค่าตอบแทนและภาระหน้าที่ของเภสัชกรชุมชนต่อการปฏิบัติงานในร้านยาเดี่ยว โดยข้อมูลความคาดหวังต่อค่าตอบแทนของเภสัชกรชุมชนต่อการปฏิบัติงานในร้านยาเดี่ยว เป็นการสำรวจค่าตอบแทน สวัสดิการ และเวลาการทำงานในร้านยา โดยใช้รูปแบบ เติมคำในช่องว่าง/และหรือเลือกคำตอบจากตัวเลือกที่ให้ไว้และในส่วนข้อมูลความคาดหวังต่อภาระหน้าที่ของเภสัชกรชุมชนต่อร้านยาเดี่ยว เป็นการสำรวจการบริหารคลังยา บริการเภสัชกรรมขั้นพื้นฐาน และการบริการเสริมโดยคำตอบที่ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบเป็น Likert Scale

ส่วนที่ 3 : ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ซึ่งโครงร่างการวิจัยและแบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เลขที่รับรอง ID 0022/2559 17/10/2559

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยนี้ เป็นเภสัชกรผู้ที่ได้รับอนุมัติให้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม ที่ปฏิบัติงานในร้านยาคุณภาพทั่วประเทศไทยจำนวน 998 คน⁶ ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 286 คน ได้มาจากการคำนวณด้วยวิธีของ Taro Yamane จากการทบทวนวรรณกรรมที่ผ่านมาพบว่า อัตราการตอบกลับจากแบบสำรวจทางไปรษณีย์นั้นมีเพียง 20.00 - 42.88%^{7,8} เพื่อให้ได้จำนวนแบบสำรวจที่ตอบกลับเพียงพอกับที่

คำนวณไว้ข้างต้น คณะผู้วิจัยจึงได้เพิ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่างเป็น 3 เท่า เป็น 858 ตัวอย่าง จากนั้นคณะผู้วิจัยดำเนินการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling) โดยใช้สัดส่วนประชากรตามภูมิภาคเป็นเกณฑ์ในการแบ่งและในแต่ละชั้นภูมิจะสุ่มเลือกร้านยาคุณภาพมาเป็นกลุ่มตัวอย่างโดยวิธี Simple random sampling ใช้คอมพิวเตอร์ช่วยในการสุ่ม จนได้กลุ่มตัวอย่างเป็นเภสัชกรปฏิบัติงานในร้านยาคุณภาพรวมทั้งสิ้น 858 คน จากนั้นทางคณะผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูล โดยการส่งแบบสอบถามไปยังร้านยาคุณภาพที่ระบุชื่อเภสัชกรผู้ปฏิบัติการ ตามที่อยู่ที่ได้จาก ข้อมูลรายนามร้านยาคุณภาพที่ได้จากสำนักงานรับรองคุณภาพร้านยาสภาเภสัชกรรม⁶ และดำเนินการบันทึกรายละเอียดการตอบกลับของแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาในแต่ละวัน ตั้งแต่วันที่ 14 มกราคม 2560 ถึง วันที่ 15 มีนาคม 2560 ซึ่งจำนวนแบบสำรวจที่ได้รับกลับทางไปรษณีย์ทั้งหมด 228 ฉบับ คิดเป็นอัตราการตอบกลับเท่ากับ 79.72% เพื่อให้ได้จำนวนแบบสอบถามตามที่คำนวณไว้ ทางคณะผู้วิจัยจึงได้ทำหนังสือขออนุญาตไปยังนายกสมาคมร้านขายยาแห่งประเทศไทยเพื่อเก็บข้อมูลเพิ่มเติมกับเภสัชกรที่ปฏิบัติงานในร้านยาคุณภาพที่มาร่วมงานในงานประชุมใหญ่สามัญประจำปี พ.ศ. 2559 สมาคมร้านยา ในวันที่ 19 มีนาคม พ.ศ. 2560 ณ ศูนย์นิทรรศการและการประชุม ไบเทค บางนา กรุงเทพมหานคร โดยผู้วิจัยได้คัดกรองผู้ที่ตอบแบบสอบถามว่าเป็นเภสัชกรที่ปฏิบัติงานในร้านยาคุณภาพและป้องกันความซ้ำซ้อนของผู้ให้ข้อมูลโดยการถามคำถามเบื้องต้นว่า “ท่านเป็นเภสัชกรเป็นเภสัชกรที่ปฏิบัติงานในร้านยาคุณภาพหรือไม่?” ถ้าผู้ตอบแบบสอบถามตอบว่า “ใช่” คณะผู้วิจัยก็จะถามคำถามเพิ่มเติมว่า “ท่านได้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความคาดหวังของเภสัชกรชุมชนต่อการปฏิบัติงานในร้านยาเดี่ยวก่อนหน้านี้ประมาณ 1 - 2 เดือนหรือไม่” ถ้าผู้ตอบแบบสอบถามตอบว่า “ไม่เคย” ทางคณะผู้วิจัยก็จะขออนุญาตให้เภสัชกรท่านนั้นกรณาดตอบแบบสอบถามให้” จากการดำเนินการข้างต้นได้

แบบสอบถามมาเพิ่มเติมอีก 71 ฉบับ ซึ่งเมื่อนับรวมจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับการตอบกลับมาทางไปรษณีย์ และแบบสอบถามที่เก็บได้เพิ่มเติมที่งานประชุมสามัญประจำปี ฯ ทั้งสิ้นรวม 299 ฉบับ คิดเป็น 104.55% จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณไว้ (286 คน) จากนั้นใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (a program for statistical analysis of sampled data) version 1.0.1 ในการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเชิงพรรณนา

ผลการศึกษา

“ข้อมูลทั่วไป” ของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 299 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (62.63%) อยู่ในช่วงอายุ 20 - 29 ปี (38.91%) มีวุฒิการศึกษาระดับ

ปริญญาตรี (75.76%) มีเงินเดือนปัจจุบัน (รวมค่าใบประกอบวิชาชีพ) อยู่ในช่วง 35,001 - 45,000 บาท (50.69%) และมีอายุการทำงานในร้านยาอยู่ในช่วง 1 - 5 ปี (49.32%) ดังแสดงใน ตารางที่ 1

ในส่วน“ค่าตอบแทน” ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคาดหวังต่อค่าใบประกอบวิชาชีพอยู่ในช่วง 5,001 - 10,000 บาท (51.03%) เงินเดือนอยู่ในช่วง 25,001 - 35,000 บาท (43.60%) ค่าล่วงเวลาอยู่ในช่วง 100 - 150 บาท/ชั่วโมง (52.03%) มีความคาดหวังต่อการได้ค่า Incentive (เมื่อสามารถขายได้ถึงยอดเป้าหมายหรือมากกว่ายอดเป้าหมาย จะได้รับเงินส่วนต่างจากการขาย) และ Commission (ให้เปอร์เซ็นต์การขายสินค้าตามชนิด

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสำรวจ	จำนวน (คน)	เปอร์เซ็นต์
1. เพศ	297	100
ชาย	111	37.37
หญิง	186	62.63
2. อายุ	293	100
20 - 29 ปี	114	38.91
30 - 39 ปี	109	37.20
40 - 49 ปี ขึ้นไป	70	23.83
3. วุฒิการศึกษา	297	100
ปริญญาตรี	225	75.76
สูงกว่าปริญญาตรี	72	24.24
4. เงินเดือนปัจจุบัน (รวมค่าใบประกอบวิชาชีพ)	288	100
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 25,000 บาท	27	9.38
25,001 - 35,000 บาท	92	31.94
35,001 - 45,000 บาท	146	50.69
มากกว่า 45,000 บาท	23	7.99
5. อายุการทำงานในร้านยา	296	100
น้อยกว่า 1 ปี	38	12.85
1 - 5 ปี	146	49.32
6 - 10 ปี	63	21.28
มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	49	16.55

ของสินค้าแต่ละชนิด) คิดเป็น 64.29% และ 53.11% ตามลำดับ ในส่วน“สวัสดิการ” ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคาดหวังต่อ ค่าเดินทาง ค่าห้องพัก ที่พักอาศัย ค่าประกันสังคม ค่าประกันอุบัติเหตุ และการปรับขึ้นเงินเดือนประจำปี คิดเป็น 16.39%, 14.43%, 20.38%, 36.79%, 22.04% และ 45.15% ตามลำดับ ในส่วน “เวลาทำงานในร้านยา”ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคาดหวังในการทำงานเป็นเวลา 8 ชั่วโมงต่อวัน คิดเป็น 49.83% มีความคาดหวังต่อวันหยุด คือ การกำหนดวันหยุดเอง 2 วัน/สัปดาห์ (28.94%) และมีความคาดหวัง

ต่อวันหยุดประจำปี (76.59%) โดยมีความคาดหวังต่อวันหยุดประจำปี เฉลี่ย 12 วัน ดังแสดงใน ตารางที่ 2

ความคาดหวังต่อ “ภาระหน้าที่ของเภสัชกรชุมชนต่อการปฏิบัติงานในร้านยาเดี่ยว” ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคาดหวังต่อภาระหน้าที่ของเภสัชกรชุมชนต่อร้านยาเดี่ยว ในด้าน “การบริหารคลังยา” อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.35) ในด้าน “บริการเภสัชกรรมขั้นพื้นฐาน” อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.15) และ ในด้าน “การบริการเสริม” อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.58) ส่วนรายละเอียดของความคาดหวังต่อภาระหน้าที่ของเภสัชกรชุมชนต่อการ

ตารางที่ 2 ความคาดหวังต่อค่าตอบแทนของเภสัชกรชุมชนต่อการปฏิบัติงานในร้านยาเดี่ยว

ข้อมูลความคาดหวังต่อค่าตอบแทนของเภสัชกรชุมชนต่อการปฏิบัติงานในร้านยาเดี่ยว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ด้านค่าตอบแทน		
1.1 ค่าใบประกอบวิชาชีพ	290	100.00
น้อยกว่าเท่ากับ 5,000 บาท	18	6.21
5001 - 10,000 บาท	148	51.03
มากกว่า 10,000 บาท	124	42.76
1.2 เงินเดือน	289	100.00
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 15,000 บาท	2	0.69
15,001 - 25,000 บาท	70	24.22
25,001 - 35,000 บาท	126	43.60
มากกว่า 35,000 บาท	91	31.49
1.3 ค่าล่วงเวลา	296	100.00
0 บาท/ชั่วโมง	88	29.73
100 - 150 บาท/ชั่วโมง	154	52.03
มากกว่า 150 บาท/ชั่วโมง	54	18.24
1.4 ค่า Incentive	280	100.00
ได้	180	64.29
ไม่ได้	100	35.71
1.5 ค่า Commission	273	100.00
ได้	145	53.11
ไม่ได้	128	46.89

ตารางที่ 2 ความคาดหวังต่อค่าตอบแทนของเภสัชกรชุมชนต่อการปฏิบัติงานในร้านยาเดี่ยว (ต่อ)

ข้อมูลความคาดหวังต่อค่าตอบแทนของเภสัชกรชุมชนต่อการปฏิบัติงานในร้านยาเดี่ยว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
2. ด้านสวัสดิการ		
2.1 ค่าเดินทาง	299	100.00
ไม่ได้	250	83.61
ได้	49	16.39
2.2 ค่าหอพัก	298	100.00
ไม่ได้	255	85.57
ได้	43	14.43
2.3 ที่พักอาศัย	265	100.00
มีให้	54	20.38
ไม่มีให้	211	79.62
3. ด้านเวลาการทำงานในร้านยา		
3.1 จำนวนชั่วโมงของการทำงานต่อวัน	293	100.00
จำนวน 8 ชั่วโมง	122	49.83
มากกว่า 8 ชั่วโมง	54	41.64
อื่น ๆ (น้อยกว่า 7 ชั่วโมงหรือมากกว่า 1 ชั่วโมง)	25	8.53
3.2 วันหยุด	273	100.00
หยุดวันเสาร์	4	1.47
หยุดวันอาทิตย์	55	20.14
หยุดวันเสาร์ - อาทิตย์	40	14.65
วันหยุดกำหนดเอง 1 วัน/สัปดาห์	46	16.8
วันหยุดกำหนดเอง 2 วัน/สัปดาห์	79	28.94
วันหยุดราชการ/วันหยุดนักขัตฤกษ์	29	10.99
หยุด 6 วัน/เดือน	19	6.96
3.3 วันหยุดประจำปี	299	100.00
ต้องการเฉลี่ย 12 วัน	229	76.59
ไม่ต้องการ	70	23.41

ปฏิบัติงานในร้านยาเดี่ยว ในกิจกรรมแต่ละด้าน นั้นสามารถพิจารณาเพิ่มได้จากตารางที่ 3 - 5

นอกจากนี้แล้ว ผู้ตอบแบบสอบถามบางคน ยังมีความคาดหวังในการได้ทำกิจกรรมเสริมต่าง ๆ เพิ่มเติม อาทิ เช่น การออกวิทยุชุมชน แจกเอกสารให้ความรู้ งาน

คุ้มครองผู้บริโภค ออกบัตรรายชื่อยาโรคเรื้อรังที่ผู้ป่วยได้รับ สัปดาห์เภสัชวิชาการ เป็นวิทยากรเรื่องท้องไม่พร้อม ให้ความรู้และคำแนะนำคนในชุมชนเรื่องโรคและยา เช่น การใช้อย่างถูกต้องให้ถูกวิธี ดังแสดงใน ตารางที่ 5

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านความคาดหวังต่อภาระหน้าที่ของเภสัชกรชุมชนต่อร้านยาเดี่ยว ในด้านการบริหารคลังยา

ภาระหน้าที่ของเภสัชกรชุมชน ต่อร้านยาเดี่ยว**	ความคาดหวัง					ค่าเฉลี่ย	S.D.	ผลลัพธ์*
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
1. ด้านการบริหารคลังยา								
1.1 การคัดเลือกและจัดหายา	102 (34.23%)	141 (47.32%)	44 (14.77%)	7 (2.34%)	4 (1.34%)	4.11	0.83	มาก
1.2 การเก็บรักษายาภายใต้สภาวะที่เหมาะสม	141 (47.31%)	143 (47.99%)	13 (4.36%)	1 (0.34%)	0 (0.00%)	4.42	0.59	มากที่สุด
1.3 การตรวจสอบยาหมดอายุหรือเสื่อมสภาพ	182 (61.07%)	102 (34.23%)	14 (4.70%)	0 (0.00%)	0 (0.00%)	4.56	0.58	มากที่สุด
1.4 การส่งคืนและทำลายยาหมดอายุหรือยาเสื่อมสภาพที่ชัดเจน	140 (46.98%)	126 (42.28%)	27 (9.06%)	4 (1.34%)	1 (0.34%)	4.34	0.73	มากที่สุด
1.5 การตรวจสอบคุณภาพยาคืนหรือยาเปลี่ยนก่อนกลับมาจำหน่าย	134 (44.97%)	136 (45.64%)	24 (8.04%)	1 (0.34%)	3 (1.01%)	4.33	0.73	มากที่สุด
1.6 เอกสารการจัดหา จัดการคลังสินค้าและการจำหน่าย	147 (49.33%)	112 (37.58%)	29 (9.73%)	7 (2.35%)	3 (1.01%)	4.32	0.82	มากที่สุด
รวม						4.35	0.71	มากที่สุด

*ผลลัพธ์: พิจารณาจากเปอร์เซ็นต์ที่ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกในแต่ละหัวข้อมากที่สุด; **เกณฑ์ที่ใช้ได้จากการพัฒนาและอนุญาตให้ใช้ได้นางสาวณัฐภรณ์ ทรงสิริสุข

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านความคาดหวังต่อภาระหน้าที่ของเภสัชกรชุมชนต่อร้านยาเดี่ยว ในด้านบริการเภสัชกรรมขั้นพื้นฐาน

ภาระหน้าที่ของเภสัชกรชุมชน	ความคาดหวัง						ค่าเฉลี่ย	S.D.	ผลลัพธ์*
ต่อร้านยาเดี่ยว**	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด				
2. ด้านบริการเภสัชกรรมขั้นพื้นฐาน									
2.1 การคัดเลือกยาที่เหมาะสมแก่ผู้ป่วย	218	74	6	0	0	4.71	0.50	มากที่สุด	
	(73.15%)	(24.83%)	(2.02%)	(0.00%)	(0.00%)				
2.2 การระบุข้อมูลสำคัญบนฉลากยา	200	90	7	1	0	4.64	0.55	มากที่สุด	
	(67.11%)	(30.20%)	(2.35%)	(0.34%)	(0.00%)				
2.3 การส่งมอบยา	209	84	4	1	0	4.68	0.51	มากที่สุด	
	(70.14%)	(28.18%)	(1.34%)	(0.34%)	(0.00%)				
2.4 การคัดกรองและส่งต่อ	142	124	28	4	0	4.36	0.71	มากที่สุด	
	(47.65%)	(41.61%)	(9.40%)	(1.34%)	(0.00%)				
2.5 การป้องกันการแพ้ยาซ้ำ	189	93	16	0	0	4.58	0.59	มากที่สุด	
	(63.42%)	(31.21%)	(5.37%)	(0.00%)	(0.00%)				
2.6 การเฝ้าระวังอาการไม่พึงประสงค์	144	117	35	2	0	4.35	0.71	มากที่สุด	
	(48.32%)	(39.26%)	(11.74%)	(0.68%)	(0.00%)				

*ผลลัพธ์: พิจารณาจากเปอร์เซ็นต์ที่ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกในแต่ละหัวข้อมากที่สุด; **เกณฑ์ที่ใช้ได้จากการพัฒนาและอนุญาตให้ใช้ได้นางสาวณัฐภรณ์ ทรงสิริสุข

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านความคาดหวังต่อภาระหน้าที่ของเภสัชกรชุมชนต่อร้านยาเดี่ยว ในด้านบริการเภสัชกรรมขั้นพื้นฐาน (ต่อ)

ภาระหน้าที่ของเภสัชกรชุมชน ต่อร้านยาเดี่ยว**	ความคาดหวัง					ค่าเฉลี่ย	S.D.	ผลลัพธ์*
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
2. ด้านบริการเภสัชกรรมขั้นพื้นฐาน								
2.7 การบันทึกประวัติผู้ป่วย (Patient profile)	87	100	66	17	2	3.93	0.94	มาก
	(31.99%)	(36.76%)	(24.26%)	(6.25%)	(0.74%)			
2.8 การติดตามผลการใช้ยา	86	125	75	12	0	3.96	0.84	มาก
	(28.85%)	(41.95%)	(25.17%)	(4.03%)	(0.00%)			
2.9 การให้บริการสารสนเทศ	62	130	94	8	4	3.80	0.84	มาก
	(20.82%)	(43.62%)	(31.54%)	(2.68%)	(1.34%)			
2.10 การผลิตยาตามใบสั่งยา	44	52	84	50	67	2.85	1.35	ปานกลาง
	(14.81%)	(17.51%)	(28.28%)	(16.84%)	(22.56%)			
2.11 การป้องกันความเสี่ยงในร้านยา	85	91	86	32	4	3.74	1.03	มาก
	(28.52%)	(30.54%)	(28.86%)	(10.74%)	(1.34%)			
รวม						4.15	0.78	มาก

*ผลลัพธ์: พิจารณาจากเปอร์เซ็นต์ที่ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกในแต่ละหัวข้อมากที่สุด; **เกณฑ์ที่ใช้ได้จากการพัฒนาและอนุญาตให้ใช้ได้นางสาวณัฐภรณ์ ทรงสิริสุข

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านความคาดหวังต่อภาระหน้าที่ของเภสัชกรชุมชนต่อร้านยาเดี่ยว ในด้านบริการเสริม

ภาระหน้าที่ของเภสัชกรชุมชน ต่อร้านยาเดี่ยว**	ความคาดหวัง						S.D.	ผลลัพธ์*
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย		
3. ด้านบริการเสริม								
3.1 การคัดกรองกลุ่มเสี่ยงโรคเบาหวาน	66 (22.15%)	122 (40.94%)	88 (29.53%)	15 (5.03%)	7 (2.35%)	3.76	0.93	มาก
3.2 การคัดกรองกลุ่มโรคความดันโลหิตสูง	69 (23.15%)	133 (44.63%)	78 (26.18%)	13 (4.36%)	5 (1.68%)	3.83	0.89	มาก
3.3 การคัดกรองกลุ่มเสี่ยงภาวะอ้วนลงพุง	60 (20.13%)	122 (40.94%)	86 (28.86%)	21 (7.05%)	9 (3.02%)	3.68	0.97	มาก
3.4 การคัดกรองโรคหลอดเลือดสมองอุดตัน	60 (20.13%)	103 (34.56%)	100 (33.56%)	25 (8.39%)	10 (3.36%)	3.60	1.01	มาก
3.5 การคัดกรองโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง หืด	52 (17.45%)	110 (36.91%)	92 (30.88%)	33 (11.07%)	11 (3.69%)	3.53	1.02	มาก
3.6 การส่งเสริมสุขภาพด้านเลิกบุหรี่	71 (23.83%)	120 (40.27%)	82 (27.51%)	16 (5.37%)	9 (3.02%)	3.77	0.97	มาก
3.7 การคัดกรองผู้มีความเสี่ยงต่อโรคจากการมี เพศสัมพันธ์	50 (17.12%)	120 (41.10%)	89 (30.48%)	23 (7.88%)	10 (3.42%)	3.61	0.97	มาก

*ผลลัพธ์: พิจารณาจากเปอร์เซ็นต์ที่ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกในแต่ละหัวข้อมากที่สุด; **เกณฑ์ที่ใช้ได้จากการพัฒนาและอนุญาตให้ใช้นางสาวณัฐภรณ์ ทรงสิริสุข

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านความคาดหวังต่อภาระหน้าที่ของเภสัชกรชุมชนต่อร้านยาเดี่ยว ในด้านบริการเสริม (ต่อ)

ภาระหน้าที่ของเภสัชกรชุมชน	ความคาดหวัง							
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ผลลัพธ์
ต่อร้านยาเดี่ยว**								
3. ด้านบริการเสริม								
3.8 การเยี่ยมบ้าน (Home visit)	28 (9.69%)	54 (18.69%)	94 (32.53%)	56 (19.37%)	57 (19.72%)	2.79	1.23	ปานกลาง
3.9 การดูแลเรื่องการใช้ยา(Medication therapy management: MTM)	64 (21.99%)	104 (35.74%)	84 (28.87%)	28 (9.62%)	11 (3.78%)	3.63	1.05	มาก
รวม						3.58	1.00	มาก
3.10 กิจกรรมอื่น ๆ ที่เภสัชกรชุมชนทำ แต่ไม่มีในแบบสำรวจ สามารถระบุกิจกรรมก็ได้ที่เกี่ยวข้องกับผู้ป่วยหรือประชาชน	ออกวิทยุชุมชน (2) แจกเอกสารให้ความรู้ (1) งานคุ้มครองผู้บริโภค (1) ออกบัตรรายชื่อยาโรคเรื้อรังที่ผู้ป่วยได้รับ (1) สัปดาห์เภสัชวิชาการ (1) เป็นวิทยากรท้องไม่พร้อม (3) ให้ความรู้คนในชุมชน (9) ให้คำแนะนำหรือให้คำปรึกษาเรื่องโรคและยา (3) ให้คำแนะนำการใช้ยามาเชื้อให้ถูกวิธี (1)							

*ผลลัพธ์: พิจารณาจากเปอร์เซ็นต์ที่ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกในแต่ละหัวข้อมากที่สุด; **เกณฑ์ที่ใช้ได้จากการพัฒนาและอนุญาตให้ใช้ได้นางสาวณัฐภรณ์ ทรงสิริสุข

อภิปรายผลการศึกษา

จากผลการศึกษาความคาดหวังต่อค่าตอบแทนของเภสัชกรชุมชนต่อการปฏิบัติงานในร้านยาเดี่ยวพบว่าเภสัชกรส่วนใหญ่มีความคาดหวังต่อค่าใบประกอบวิชาชีพและเงินเดือนของเภสัชกรชุมชนในการปฏิบัติงานเต็มเวลา (ไม่รวมค่าใบประกอบวิชาชีพ) อยู่ในช่วง 5,001 - 10,000 บาท/เดือนและ 25,001 - 35,000 บาท/เดือน ตามลำดับนั้น เนื่องจากปัจจุบันในโรงพยาบาลรัฐบาล มีค่าใบประกอบวิชาชีพเภสัชกรขั้นต่ำ 5,000 บาทต่อเดือน¹⁰ และเงินเดือนขั้นต่ำในการปฏิบัติงานในโรงพยาบาลรัฐบาลเท่ากับ 22,750 บาทต่อเดือน¹⁰ ดังนั้นหากเจ้าของกิจการร้านยาเดี่ยวประสงค์ที่จะจ้างเภสัชกรให้มาปฏิบัติหน้าที่เภสัชกรชุมชนเต็มเวลา ควรต้องพิจารณาจ่ายค่าตอบแทนด้านค่าใบประกอบวิชาชีพไม่น้อยกว่าที่หน่วยงานภาครัฐจ่ายให้เภสัชกรจึงจะสามารถดึงดูดให้เภสัชกรสนใจที่จะมาปฏิบัติงานเต็มเวลาในร้านยาเดี่ยวได้ ส่วนเภสัชกรมีความคาดหวังต่อการได้ค่า Incentive และ ค่า Commission นั้น คณะผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่าอาจเนื่องมาจากการที่เภสัชกรคิดว่ารายได้ทั้งหมดที่เกิดขึ้นในร้านยาเป็นผลจากการปฏิบัติงานโดยตรงของเภสัชกร ดังนั้นเภสัชกรจึงมีความคาดหวังที่จะได้รับค่า Incentive และ Commission ตามสัดส่วนยอดขายที่เกิดขึ้นจริง เพื่อตอบแทนในความตั้งใจในการทำงานอย่างเต็มที่และเป็นแรงจูงใจให้ทำหน้าที่อย่างสุดความสามารถในอนาคต ตามทฤษฎีความคาดหวังของ Vroom⁴ การที่เภสัชกรไม่มีความคาดหวังต่อค่าเดินทาง ค่าหอพัก และที่พักอาศัยนั้น อาจเนื่องมาจากเภสัชกรส่วนใหญ่ที่ตอบแบบสอบถามนั้น คิดว่าการเดินทางไปกลับระหว่างที่พักกับที่ทำงานนั้นสะดวกสบายหรืออาจพักอาศัยอยู่ที่บ้านของตนเองหรือครอบครัวน่าจะมีความเป็นส่วนตัวมากกว่า เภสัชกรไม่มีความคาดหวังต่อค่าประกันสังคมและไม่มีความคาดหวังต่อค่าประกันอุบัติเหตุ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเภสัชกรคิดว่าเป็นผู้มีความรู้สามารถดูแลตนเองได้ในเวลาเจ็บป่วยและคิดว่าการใช้ชีวิตประจำวันของเภสัชกรนั้นไม่มีความเสี่ยงในการเกิด

อุบัติเหตุรวมถึงอาจไม่อยากสูญเสียเงินเดือนไปการทำประกันสังคมและประกันอุบัติเหตุและไม่มีความคาดหวังต่อการปรับขึ้นเงินเดือนประจำปี ทั้งนี้อาจเพราะเภสัชกรอยากเรียนรู้ระบบของการบริหารร้านยาเพื่อนำไปเป็นความรู้ในการต่อยอดเปิดร้านยาของตัวเองในอนาคต จึงไม่ได้คิดจะอยู่ทำงานในร้านยาเป็นระยะเวลานาน เภสัชกรมีความคาดหวังในการทำงานเป็นเวลา 8 ชั่วโมง/วัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกฎหมายแรงงานกำหนดให้การทำงานไม่เกิน 8 ชั่วโมง/วัน¹¹ เภสัชกรมีความคาดหวังต่อวันหยุดคือการกำหนดวันหยุดเอง 2 วัน/สัปดาห์ ทั้งนี้อาจเพราะกฎหมายแรงงานกำหนดว่าวันหยุดประจำสัปดาห์ ต้องไม่น้อยกว่าสัปดาห์ละ 1 วัน โดยมีระยะห่างกันไม่เกิน 6 วัน และเภสัชกรมีความคาดหวังต่อวันหยุดประจำปี เฉลี่ย 12 วัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเภสัชกรบางคนที่ตอบแบบสำรวจนั้นอาจเป็นเจ้าของกิจการร้านยาด้วย จึงไม่มีความคาดหวังต่อวันหยุดประจำปี เนื่องจากอาจเสียรายได้และฐานลูกค้าได้หากหยุดและปิดร้านหลายวัน อย่างไรก็ตามเหตุผลคณะผู้วิจัยกล่าวมาเพื่ออธิบายผลลัพธ์ที่ได้จากการวิจัยข้างต้น ไม่สามารถหางานวิจัยอื่น ๆ มาอ้างอิงได้ ดังนั้นการนำเหตุผลที่กล่าวไว้ไปใช้ควรต้องอาศัยดุลยพินิจของนักวิจัยด้วย

ผลการศึกษาความคาดหวังของเภสัชกรต่อภาระหน้าที่ของเภสัชกรชุมชนต่อการปฏิบัติงานในร้านยาเดี่ยว พบว่าเภสัชกรมีความคาดหวังต่อด้าน “การบริหารคลังยา” “ด้านการบริการเภสัชกรรมขั้นพื้นฐาน” และ “ด้านบริการเสริม” อยู่ในระดับ มากที่สุด มาก และ มากตามลำดับ ทั้งนี้เพราะ ภาระหน้าที่ทั้ง 3 ด้านดังกล่าวข้างต้น เป็นสิ่งที่จำเป็นในการให้บริการเภสัชกรรมในร้านยา เพื่อส่งมอบยาที่มีประสิทธิภาพ ผู้ป่วยได้รับยาที่เหมาะสมกับโรคและเศรษฐฐานะ ไม่ก่อให้เกิดอันตรายหลีกเลี่ยงการจ่ายยาที่ผู้ป่วยแพ้ และบอกถึงวิธีใช้ การเก็บรักษา อาการข้างเคียงที่อาจเกิดขึ้น รวมถึงการถามถึงข้อมูลการแพ้ยาและการตั้งครรภ์เพื่อความปลอดภัยในการใช้ยาของผู้ป่วย ซึ่งเป็นไปตามหลักวิธีปฏิบัติทางเภสัชกรรม

ชุมชน (Good Pharmacy Practice: GPP) ดังนั้นเภสัชกรจึงมีความคาดหวังที่จะต้องปฏิบัติภาระหน้าที่ ทั้ง 3 ด้านนี้ให้ดีที่สุด เพื่อก่อประโยชน์สูงสุดแก่ผู้รับบริการ

ข้อจำกัด

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ เป็นการสอบถามถึงความคิดเห็นของเภสัชกรต่อคำตอบแทนและภาระหน้าที่ของเภสัชกรชุมชนต่อการปฏิบัติงานในร้านยาเดี่ยว โดยการใช้แบบสอบถาม แม้ว่าจะได้ผลลัพธ์ตามที่ตั้งวัตถุประสงค์ไว้ แต่เหตุผลและคำอธิบายหลาย ๆ อย่างเพื่อใช้ประกอบผลลัพธ์ที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ยังเป็นเพียงข้อสังเกตและสมมุติฐานที่คณะผู้วิจัยใช้ประสบการณ์และดุลยพินิจในการอภิปรายผล นอกจากนี้แล้ววิธีการเก็บข้อมูลไม่สามารถแยกแยะระหว่างเภสัชกรผู้มีหน้าที่ปฏิบัติภารกิจกับเภสัชกรที่เป็นเจ้าของกิจการได้ ดังนั้นผลลัพธ์ในส่วนของคำตอบแทนที่ได้อาจจะสูงกว่าความเป็นจริงของผู้ที่เป็นเภสัชกรที่เป็นพนักงาน ซึ่งส่งผลต่อค่าเฉลี่ยคำตอบแทนที่ได้ เนื่องจากผลรวมทั้งสองกลุ่มไว้ด้วยกัน

การนำไปประยุกต์ใช้จึงต้องพึงระมัดระวังเพราะไม่สามารถอ้างอิงเหตุผลได้ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด คณะผู้วิจัยเสนอให้ผู้สนใจควรนำผลลัพธ์เชิงปริมาณที่ได้ในการศึกษาครั้งนี้ไปทำการวิจัยต่อยอดเชิงคุณภาพเพื่อค้นหาเหตุผลต่อไปในอนาคต

สรุปผลการศึกษา

ผลการศึกษาความคาดหวังต่อคำตอบแทนและภาระหน้าที่ของเภสัชกรชุมชนต่อการปฏิบัติงานในร้านยาเดี่ยว เภสัชกรส่วนใหญ่มีความคาดหวังต่อค่าใบประกอบวิชาชีพ อยู่ในช่วง 5,001 - 10,000 บาท (51.03%) เงินเดือน อยู่ในช่วง 25,001 - 35,000 บาท (43.60%) ค่าล่วงเวลา อยู่ในช่วง 100 - 150 บาท/ชั่วโมง (52.03%) ส่วนคำตอบแทนและสิทธิประโยชน์อื่น ๆ เช่น ค่าเดินทาง ที่พัก วันหยุด เป็นต้น เป็นรายละเอียดปลีกย่อยซึ่งเภสัชกรไม่ค่อยมีความคาดหวังเท่าไรนัก ในส่วนของภาระหน้าที่ต่อการปฏิบัติงานในร้านยาเดี่ยวนั้น เภสัช

กรมีความคาดหวังต่อ “ด้านการบริหารคลังยา” “ด้านการบริการเภสัชกรรมขั้นพื้นฐาน” และ “ด้านบริการเสริม” อยู่ในระดับ มากที่สุด มาก และ มาก ตามลำดับ ทั้งนี้ เพราะ ภาระหน้าที่ทั้ง 3 ด้าน เป็นสิ่งที่จำเป็นในการให้บริบาลเภสัชกรรมในร้านยา ผลการศึกษานี้จะเป็นแนวทางให้ผู้ประกอบการร้านยาแผนปัจจุบันที่ไม่มีเภสัชกรประจำร้านยาทราบถึงความคาดหวังของเภสัชกรและช่วยให้ผู้ประกอบการร้านยาสามารถเตรียมความพร้อมในการว่าจ้างเภสัชกรประจำการเติมเวลาต่อไปในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

1. Ministry of Public Health. Ministerial Regulations: The Permission and Approval for Drugstore Type 1 License B.E. 2556 (2013) [Internet]. Nonthaburi: The Ministry; 2013 [cited 2018 Sept 24]. Available from: <http://www.fda.moph.go.th/sites/drug/GPPPageFile/Staff/d5.pdf> (in Thai)
2. Food and Drug Administration. Manual of community pharmacy practice assessment [Internet]. Nonthaburi: FDA; 2015 [cited 2018 June 1]. Available from: http://203.157.196.7/web_ssj/webmanager/uploads/2017-10-171314086.คู่มือการตรวจประเมินวิธีปฏิบัติทางเภสัชกรรมชุมชนGPP.compressed.pdf (in Thai)
3. Wimonkittipong S, Panthong M. Guideline to achieve mandatory GPP regulation [Internet]. 2015 [cited 2018 June 1]. Available from: <https://samutprakarnfda.files.wordpress.com/2014/11/e0b981e0b899e0b8a7e0b897e0b8b2e0b887e0b881e0b8b2e0b8a3e0b888e0b8b1e0b894e0b881e0b8b2e0b8a3e0b8aae0b8b9e0b988gpp-sep-2015-1.pdf> (in Thai)
4. Doungsong J. Expectancy theory [Internet]. Chiangmai: School of Administrative Studies, Maejo University; 2010 [cited 2018 June 1]. Available from: [http://www.sas.mju.ac.th/government/20111119104834_sas2/26328.pdf](http://www.sas.mju.ac.th/government/20111119104834_sa s2/26328.pdf) (in Thai)
5. Songsirisoook N. The survey of pharmacist's activities in community pharmacy. [master's thesis]. Phitsanulok: Naresuan University; 2017. (in Thai)
6. The Pharmacy Council of Thailand. The Office of Community Pharmacy Accreditation (Thailand). Quality drugstore name list [Internet]. Nonthaburi: The Office;

- 2015 [cited 2018 June 1]. Available from: http://pharmacycouncil.org/share/file/file_1335.รายชื่อร้านยาคุณภาพ1_17กค58.pdf (in Thai)
7. Sangka P, Hongsamut D. Practice interest and readiness of community pharmacists towards community pharmacists' roles development. J Health Sci. 2553;19(6):982-95. (in Thai)
 8. Kunothai H, Worakasemsook S, Sookneskool S. Survey of pharmaceutical care activities in community pharmacy drugstore in Bangkok. Phitsanulok: Faculty of Pharmacy, Naresuan University; 2001. (in Thai)
 9. Worakitkasemsakul S. Research methodology in behavioral sciences and social sciences. Udon Thani: Udon Thani Rajabhat University; 2011. (in Thai)
 10. Office of the Civil Service Commission. Salary rate setting for qualification approved by Office of Civil Service Commission dated 2012 Dec 27 [Internet]. Nonthaburi: The Office; 2012 [cited 2018 October 29]. Available from: https://www.ocsc.go.th/sites/default/files/attachment/circular/w20-2555_0.pdf (in Thai)
 11. Office of the Council of State. The Labour Protection Act B.E. 2541 (1998) [internet]. Bangkok: The Office; 1998 [cited 2016 November 22]; Available from: <http://www.openbase.in.th/http/%252Fwww.panyathai.or.th/wiki/index.php/พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน%25> (in Thai)